

Հաստատված է

*Հայաստանի Բաղաքացիական
հասարակության կազմակերպությունների
հակակոռուպցիոն կոալիցիայի 2-րդ
համաժողովի կողմից*

13 մայիս, 2016թ.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ԿՈԱԼԻՑԻԱՑԻ
ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ**

ԵՐԵՎԱՆ - 13 մայիս, 2016թ.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ**

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1 Հայաստանի քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների հակակոռուպցիոն կոալիցիան (այսուհետև՝ Կոալիցիա) ձևավորվել և գործում է հակակոռուպցիոն արժեքների ընդհանրության, կամավորության, հավասարության, ինքնուրույնության, բարեխղճության և կառավարման կոլեգիալության սկզբունքների հիման վրա:
- 1.2 Կոալիցիան քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների ոչ ֆորմալ կազմավորում է և գործում է Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրությանը, ինչպես նաև 2014 թվականի նոյեմբերի 28-ին Կոալիցիայի անդամ կազմակերպությունների հիմնադիր ժողովի ժամանակ ընդունված Հռչակագրին և սույն կանոնակարգին համապատասխան:
- 1.3 Կոալիցիայի անվանումն է.
- հայերեն՝ Հայաստանի քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների հակակոռուպցիոն կոալիցիա, կրճատ՝ Հայաստանի ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիա, հապավումը՝ ՀՔՀԿ:
 - ռուսերեն՝ Антикоррупционная коалиция организаций гражданского общества Армении, կրճատ՝ Антикоррупционная коалиция ОГО Армении, հապավումը՝ АКОА.
 - անգլերեն՝ Anti-Corruption Coalition of Civil Society Organizations of Armenia, կրճատ՝ CSO Anti-Corruption Coalition of Armenia, հապավումը՝ CACA.
- 1.4 Կոալիցիան ունի խորհրդանիշ, որն իրենից ներկայացնում է կարմիր գույնով պատկերված ձեռք՝ մոխրագույն կետով: Կարմիր ձեռքը խորհրդանշում է կոռուպցիայի նկատմամբ անհանդուրժողականությունն ու կոռուպցիայի դեմ պայքարը, խորհրդանիշի պատկերում կոռուպցիան արտահայտվում է մոխրագույն կետով: Ձեռքի կողքը մոխրագույնով գրված է.
- հայերեն՝ ՔՀԿ-ների հակակոռուպցիոն կոալիցիա,
 - անգլերեն՝ CSO Anti-Corruption Coalition of Armenia:
- Խորհրդանիշի պատկերը կցվում է սույն կանոնակարգին:
- 1.5 Կոալիցիան կարող է իր նպատակներից և խնդիրներից բխող առաջարկություններ ներկայացնել ՀՀ պետական մարմիններին:
- 1.6 Կոալիցիան կարող է համագործակցել ինչպես ՀՀ պետական և ոչ պետական մարմինների, արտասահմանյան, միջազգային և տեղական կազմակերպությունների, այնպես էլ անհատ անձանց հետ:
- 1.7 Կոալիցիան կարող է ունենալ միջազգային կապեր, անդամակցել միջազգային ոչ կառավարական և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ցանցերի, կնքել հուշագրեր և համաձայնագրեր օտարերկրյա, միջազգային, տեղական կազմակերպությունների և պետական մարմինների հետ:
- 1.8 Կոալիցիայի քարտուղարության գտնվելու վայրն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, քաղաք Երևան, Նալբանդյան փողոց, շենք 7, գրասենյակային տարածք 2:

2. ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

3.1 Կոալիցիայի նպատակներն են.

- ա) Բարձրացնել քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների (այսուհետև՝ ՔՀԿ-ներ) կողմից կառավարության հակակոռուպցիոն բարեփոխումների նկատմամբ հանրային վերահսկողության արդյունավետությունը:
- բ) Նպաստել կոռուպցիայի վերացմանն ուղղված արդյունավետ քաղաքականությունների և կառուցակարգերի ներդրմանն ու զարգացմանը, նպաստել բարեխիղճ՝ թափանցիկ, հաշվետու, արհեստավարժ կառավարման համակարգի զարգացմանը:
- գ) Նպաստել հասարակության մեջ կոռուպցիայի՝ որպես հասարակության սպառնալիքի ընկալման ձևավորմանն և արմատավորմանը, կոռուպցիայի նկատմամբ հասարակության անհանդուրժողականության ընկալման, քամահրանքի միջավայրի և հասարակության շրջանում ազնիվ կառավարման պահանջարկի ձևավորմանը և հասարակության իրազեկության մակարդակի բարձրացմանը:
- դ) Ամրապնդել մոնիթորինգի, հանրային վերահսկողություն իրականացնելու և հակակոռուպցիոն գործունեության իրականացման հետ կապված ՔՀԿ-ների կարողությունները:

3.1 Կոալիցիայի խնդիրներն են.

- ա) Իրականացնել հանրային վերահսկողության ծրագրեր իշխանության օրենսդիր, դատական, գործադիր ճյուղերում, ՏԻՄ-երում, այդ թվում հանրային ծառայությունների մատուցման, պետական պահուստների և պետական գնումների իրականացման ոլորտներում, դրանց արդյունքները հանրայնացնել և արդյունքներից բխող առաջարկություններ ներկայացնել պատկան մարմիններին:
- բ) Ջարգացնել ՔՀԿ-Կառավարություն հակակոռուպցիոն հարթակը՝ Հայաստանում հակակոռուպցիոն կազմակերպական կառուցակարգերի, այդ թվում ապօրինի հարստացման քրեականացման, Կոռուպցիայի դեմ պայքարի անկախ մարմնի ստեղծման, տեղեկատվություն տրամադրող անձանց իրավունքների պաշտպանության և մի շարք այլ կառուցակարգերի ու քաղաքականությունների ներդրման նպատակով:
- գ) Մշակել և իրականացնել ծրագրեր՝ ուղղված հասարակության հակակոռուպցիոն ընկալման և իրազեկության մակարդակի բարձրացմանը, հակակոռուպցիոն պայքարում հասարակության մասնակցությանը և կոռուպցիայի զոհերի իրավունքների պաշտպանությանը՝ օգտագործելով նաև ժամանակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները:
- դ) Իրականացնել հակակոռուպցիոն և բարեխղճության ծրագրեր բիզնեսի, հանրային ծառայության ոլորտներում:
- ե) ՔՀԿ-ների մոնիթորինգի, հանրային վերահսկողություն իրականացնելու և հակակոռուպցիոն գործունեության իրականացման հետ կապված կարողությունները ամրապնդելու նպատակով կազմակերպել սեմինարներ, ուսուցումներ և այլ միջոցառումներ:
- զ) Ջարգացնել Կոալիցիայի անդամ կազմակերպությունների միջև համագործակցությունը:
- է) Համագործակցել ՄԱԿ-ի «Կոռուպցիայի դեմ» կոնվենցիայի կոալիցիայի հետ:
- ը) Մասնակցել հակակոռուպցիոն օրենքների նախագծման և փորձաքննության աշխատանքներին:

թ) Կազմակերպել համաժողովներ, աշխատաժողովներ, սեմինարներ, կլոր սեղաններ, դասընթացներ, հանդիպումներ, քննարկումներ, մրցանակաբաշխություններ, իրականացնել հակակոռուպցիոն ոլորտի զարգացմանն ուղղված այլ աշխատանքներ:

3. ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ԱՆԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 3.1 Կոալիցիայի անդամ կարող են լինել քաղաքացիական հասարակության այն կազմակերպությունները, ներառյալ հասարակական շարժումները, նախաձեռնությունները, բիզնես և ՏԻՄ ասոցիացիաները, լրատվական միջոցները, որոնք միացել են Կոալիցիայի Հռչակագրին, ընդունում են սույն Կանոնակարգը, իրենց գործունեությամբ նպաստում են Կոալիցիայի նպատակների իրագործմանը:
- 3.2 Գրավոր դիմումի համաձայն Կոալիցիայի անդամի ընդունելության մասին որոշումը կայացվում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից՝ կառավարման խորհրդի առնվազն երկու անդամների երաշխավորմամբ:
- 3.3 Կոալիցիան վարում է իր անդամների հաշվառումը և պարբերաբար թարմացնում նրանց վերաբերյալ տվյալները: Կոալիցիայի անդամների հաշվառում վարելու կարգը և պայմանները սահմանվում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից:
- 3.4 Կոալիցիայի անդամությունից դուրս գալը կատարվում է տվյալ անդամի գրավոր դիմումի կամ Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի՝ տվյալ անդամին Կոալիցիայի անդամությունից հեռացնելու մասին որոշման հիման վրա՝ սույն կանոնակարգի 3.6 կետով սահմանված պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար:
- 3.5 Կոալիցիայի անդամն իրավունք ունի՝
- իր ներկայացուցիչների միջոցով մասնակցել Կոալիցիայի կառավարմանը,
 - Կոալիցիայի գործունեության վերաբերյալ ներկայացնել առաջարկություններ, դիտողություններ, գործնական ծրագրեր,
 - ազատորեն արտահայտել սեփական տեսակետը,
 - նախաձեռնել ծրագրեր՝ ուղղված Կոալիցիայի զարգացմանը,
 - իրազեկ լինել Կոալիցիայի գործունեությանը,
 - օգտվել Կոալիցիայի իրավական, տեխնիկական, տեղեկատվական և այլ աջակցությունից,
 - անարգել դուրս գալ Կոալիցիայի անդամությունից:
- 3.6 Կոալիցիայի անդամը պարտավոր է.
- բարձր պահել և տարածել հակակոռուպցիոն արժեքները,
 - մասնակցել և աջակցել Կոալիցիայի գործունեությանը,
 - նպաստել Կոալիցիայի զարգացմանը,
 - առանց Կոալիցիայի իրավասու մարմնի կողմից տրված լիազորագրի հանդես չգալ Կոալիցիայի անունից,
 - գործել սույն կանոնակարգին համապատասխան, կատարել Կոալիցիայի կանոնակարգի պահանջները, Կոալիցիայի ղեկավար մարմինների որոշումները:
- 3.7 Կոալիցիայի անդամը պատասխանատվություն չի կրում Կոալիցիայի կամ դրա անդամ այլ կազմակերպությունների պարտավորությունների համար, ինչպես նաև Կոալիցիան պատասխանատվություն չի կրում իր անդամների պարտավորությունների համար:

4. ԿՈՍԼԻՑԻԱՅԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

- 4.1 Կոալիցիայի կառավարման կառուցվածքն է՝ համաժողովը, կառավարման խորհուրդը և քարտուղարությունը:
- 4.2 Կոալիցիայի գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է Կոալիցիայի համաժողովի կողմից:
- 4.3 Կոալիցիայի բարձրագույն մարմինը նրա անդամների համաժողովն է, որին պատկանում է Կոալիցիայի կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունքը:
- 4.4 Կոալիցիայի համաժողովը կարող է գումարվել ներկայացուցչական պատվիրակների միջոցով՝ կառավարման խորհրդի կողմից սահմանված քվոտայով: Կառավարման խորհուրդը որոշում է համաժողովի անցկացման օրը, ժամը և տեղը, ինչպես նաև համաժողովի օրակարգի նախագիծը և այդ մասին համաժողովի անցկացումից ոչ ուշ քան 10 օրացուցային օր առաջ էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է կոալիցիայի անդամներին:
- 4.5 Կոալիցիայի համաժողովը իր աշխատանքները կազմակերպում է նիստերի ձևով, որոնք հրավիրվում են ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս, քան տարին մեկ անգամ:
- 4.6 Կոալիցիայի արտահերթ համաժողով գումարվում է Կոալիցիայի քարտուղարության, Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի, Կոալիցիայի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն 1/3-ի պատճառաբանված որոշման դեպքում, ոչ ուշ, քան 15 օրացուցային օրվա ընթացքում՝ Կոալիցիայի քարտուղարության կողմից: Արտահերթ համաժողովները հրավիրվում են հրավիրողի օրակարգով: Կոալիցիայի համաժողովը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե Կոալիցիայի համաժողովին մասնակցում են Կոալիցիայի բոլոր անդամների կամ համաժողովի բոլոր պատվիրակների ընդհանուր թվի կեսից ավելին: Որոշումներն ընդունվում են համաժողովի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Համաժողովը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել նաև կապի միջոցներով:

4.7 Կոալիցիայի համաժողովը.

- ա) հաստատում է Կոալիցիայի կանոնակարգը, կատարում է փոփոխություններ դրանում և (կամ) հաստատում է նոր կանոնակարգը,
- բ) որոշում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի թվաքանակն ու քվոտաները, մեկ տարի ժամկետով ընտրում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի անդամներին, փոփոխում է կառավարման խորհրդի կազմը, վաղաժամկետ դադարեցնում է կառավարման խորհրդի անդամների լիազորությունները,
- գ) քննարկում և հաստատում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի և քարտուղարության հաշվետվությունները:

4.8 Կոալիցիայի կառավարման խորհուրդը.

- ա) համարվում է Կոալիցիայի ղեկավար մարմինը Կոալիցիայի համաժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում,
- բ) քննարկում և որոշումներ է կայացնում Կոալիցիայի գործունեությանն առնչվող բոլոր հարցերի վերաբերյալ, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք մտնում են Կոալիցիայի համաժողովի իրավասությունների մեջ,
- գ) նախապատրաստում է Կոալիցիայի համաժողովները, սահմանում է Կոալիցիայի համաժողովի պատվիրակների քվոտան ըստ Կոալիցիայի անդամների թվի,

Կոալիցիայի համաժողովի գումարման օրվանից առնվազն 15 օր առաջ կազմակերպում է Կոալիցիայի համաժողովի պատվիրակների ընտրությունը,

դ) որոշում է կայացնում Կոալիցիային անդամագրելու և անդամությունից հեռացնելու վերաբերյալ,

ե) որոշումներ է կայացնում Կոալիցիայի մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովներ, աշխատանքային և տարածքային հանձնախմբեր և/կամ այլ կառույցներ ստեղծելու և լուծարելու մասին, հաստատում է դրանց աշխատակարգերը, որոնք չեն կարող հակասել սույն կանոնակարգին, նշանակում և ազատում է դրանց համակարգողներին և պատասխանատուներին, վերջիններիս տալիս է լիազորագրեր,

զ) քննարկում և հաստատում է Կոալիցիայի ռազմավարական պլանը, կայունության և ֆինանսական պլանը, մոնիթորինգային ծրագիրը, տեսանելիության պլանը և այլ փաստաթղթեր:

է) ընտրում է Կոալիցիայի հանձնաժողովների, աշխատանքային և տարածքային հանձնախմբերի, փորձագիտական կոմիտեի և/կամ այլ կառույցների անդամներին,

ը) որոշում է կայացնում պետական և անկախ կառույցներին կից հասարակական խորհուրդներին, հանձնաժողովներին և այլ մարմիններին, ինչպես նաև միջազգային հակակոռուպցիոն ցանցերին Կոալիցիայի անդամակցելու վերաբերյալ,

ե) հաստատում է կառավարման խորհրդի նախագահի ընտրության ռոտացիոն կարգը, ընտրում է կառավարման խորհրդի նախագահին և վաղաժամկետ դադարեցնում է կառավարման խորհրդի նրա լիազորությունները,

զ) Կոալիցիայի անունից ընդունում և հանդես է գալիս հայտարարություններով, հաշվետվություններով, կոչերով և դիտարկումներով:

4.9 Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի նիստը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե նիստին մասնակցում են խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի կեսից ավելին: Որոշումներն ընդունվում են Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի նիստին մասնակցող անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

4.10 Կոալիցիայի քարտուղարության գործառույթներն իրականացնող կազմակերպությունը ի պաշտոնե մտնում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կազմի մեջ: Կոալիցիայի քարտուղարության համակարգողը հանդիսանում է Կոալիցիայի խորհրդի նախագահը՝ մինչև կառավարման խորհրդի կողմից կառավարման խորհրդի նախագահի ընտրության ռոտացիոն կարգի հաստատումն ու նախագահի ընտրությունը: Կոալիցիայի կառավարման խորհուրդը իր հերթական նիստերը հրավիրում է երկու ամիսը մեկ անգամ՝ Կոալիցիայի քարտուղարության կողմից: Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի արտահերթ նիստ կարող է հրավիրվել Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն 1/3-ի գրավոր պահանջով Կոալիցիայի քարտուղարության կառավարման խորհրդի նախագահի կողմից կամ Կոալիցիայի քարտուղարության կառավարման խորհրդի նախագահի կողմից անմիջականորեն: Կարող են հրավիրվել կառավարման խորհրդի ընդլայնված նիստեր՝ Կոալիցիայի հանձնաժողովների, փորձագիտական կոմիտեի և տարածքային հանձնախմբերի համակարգողների և պատասխանատուների, ինչպես նաև Կոալիցիայի այլ անդամների մասնակցությամբ:

4.11 Կոալիցիայի փորձագիտական կոմիտեն.

- ա) բաղկացած է հակակոռուպցիոն ոլորտի ճանաչված տեղական և միջազգային փորձագետներից, անձանցից, որոնք ընտրվում են Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից,
- բ) տրամադրում է փորձագիտական աջակցություն Կոալիցիայի զարգացման ու հզորացման նպատակով,
- գ) ուժեղացնում է Կոալիցիայի միջազգային կապերը,
- դ) նպաստում է Կոալիցիայի ֆինանսական կայունության ապահովմանը,
- ե) ներկայացնում է Կոալիցիան հակակոռուպցիոն կարևորագույն հարթակներում:

4.12 Կոալիցիայի քարտուղարությունը.

- ա) հանդիսանում է Կոալիցիայի գործադիր մարմինը,
- բ) ապահովում է Կոալիցիայի մարմինների աշխատանքների բնականոն ընթացքը և թափանցիկությունը,
- գ) նախագահում, արձանագրում և ստորագրում է Կոալիցիայի համաժողովի նիստերը,
- դ) արձանագրում է կառավարման խորհրդի նիստերը,
- ե) տնօրինում է Կոալիցիայի արխիվը,
- զ) համակարգում է Կոալիցիայի կազմակերպչական աշխատանքները, այդ թվում Կոալիցիան ներկայացնում է երրորդ անձանց հետ հարաբերություններում, Կոալիցիայի անունից իրավասու մարմիններին և կազմակերպություններին ներկայացնում է Կոալիցիայի կողմից պատրաստված առաջարկները և այլ փաստաթղթերը,
- է) համակարգում է Կոալիցիայի աշխատանքների կազմակերպման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների հայթայթման աշխատանքները,
- ը) վարում է Կոալիցիայի անդամների հաշվառումը, անդամության նոր դիմումներ ներկայացված հայտերի ռեեստրը,
- թ) Կոալիցիայի քարտուղարության գործառույթները իրականացնում է «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպությունը, որի նախագահը ի պաշտոնե հանդիսանում է Կոալիցիայի քարտուղարության համակարգողը:

5. ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

- 5.1 Կոալիցիան չունի առանձնացված գույք:
- 5.2 Կոալիցիայի միջոցները գոյանում են օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից:
- 5.3 Կոալիցիայի միջոցները Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի որոշմամբ՝ ներգրավվում են Կոալիցիայի անդամ կազմակերպության (ների) միջոցով, իսկ ներգրավված միջոցները օգտագործվում են բացառապես Կոալիցիայի նպատակների և խնդիրների իրականացման համար:

6. ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 6.1 Կոալիցիան կարող է դադարել համաժողովի որոշմամբ, եթե այդ որոշմանը կողմ է Համաժողովի անդամների ընդհանուր թվի 2/3-ը:
- 6.2 Կոալիցիայի դադարումը անդամ կազմակերպությունների համար պարտավորություններ չի առաջացնում:
- 6.3 Սույն կանոնակարգի ընդունմամբ ուժը կորցրած է ճանաչվում 2014 թվականի նոյեմբերի 28-ին Քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների հակակոռուպցիոն կոալիցիայի անդամների հիմնադիր ժողովի կողմից ընդունված Քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների հակակոռուպցիոն կոալիցիայի աշխատակարգը:



Հայաստանի
ՔՀԿ-ների
Հակակոռուպցիոն
Կոալիցիա



CSO
Anti-Corruption
Coalition
of Armenia